

Riksdagen får härmed anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition bifallits av riksdagen.

Stockholm den 30 maj 1938.

Med undersätlig vördnad.

Nr 338.

Godkänd av första kammaren den 31 maj 1938.

Godkänd av andra kammaren den 31 maj 1938.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av Kungl. Maj:ts framställning angående anslag för budgetåret 1938/39 till en nämnd för granskning av läroböcker.

(Statsutskottets utlåtande nr 155.)

T i l l K o n u n g e n.

I propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1938/39 har Kungl. Maj:t (punkten 131 av det vid nämnda proposition fogade utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 4 januari 1938) föreslagit riksdagen att, i avbidan på den proposition i ämnet, som kunde varda riksdagen förelagd, till nämnden för granskning av läroböcker för budgetåret 1938/39 beräkna ett anslag av 15 000 kronor.

Sedermera har Kungl. Maj:t i en den 3 mars 1938 dagtecknad proposition (nr 206), under åberopande av vid sistnämnda proposition fogat utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att till läroboksnämnden för budgetåret 1938/39 anvisa ett anslag av 15 000 kronor.

Såsom i propositionen framhållits, råder en enig uppfattning om behovet av en effektivare kontroll över läroboksbeståndet vid folk- och fortsättningsskolorna, de allmänna läroverken m. fl. läroanstalter. En central granskning av läroböckerna synes vara av de föreliggande omständigheterna påkallad. Riksdagen anser att dessa uppgifter böra anförtros åt ett för ändamålet lämpat statligt organ.

Bedömandet av en läroboks lämplighet för skolbruk är tvivelsutan till väsentlig del en pedagogisk uppgift. De råder emellertid enligt riksdagens mening ingen tvekan om att uppgiftens art gör det till ett angeläget önskemål, att jämväl lekmannasynpunkterna beredas ett starkt inflytande vid behandlingen av dessa ärenden. I detta hänseende anser sig riksdagen kunna helt ansluta sig till vad departementschefen yttrat. Om, såsom skolöverstyrelsen föreslagit, läroboksgranskningen skulle omhänderväras av sistnämnda ämbetsverk, kunna lekmannasynpunkterna icke göra sig gällande i lika hög grad som om läroboksgranskningen anförtros åt ett för ändamålet tillskapat organ, vars sammansättning och verksamhet planlagts med särskilt aktgivande på önskvärdhe-

ten av att lekmannainflytandet icke tillbakatränges. Å andra sidan är det lämpligt, icke blott att skolöverstyrelsen såsom central pedagogisk instans erhåller möjlighet att övervaka utvecklingen på förevarande ur pedagogisk synpunkt mycket viktiga område och öva inflytande på urvalet av de läroböcker, som skola användas inom undervisningsväsendet, utan också att läroboksgranskningen kan tillgodogöra sig den inom överstyrelsen förefintliga pedagogiska sakkunskapen.

Det av departementschefen framlagda förslaget om inrättande av en särskild nämnd för granskning av läroböcker med starkt inslag av representanter för icke-pedagogiska synpunkter och vars beslut skulle underställas överstyrelsen för prövning synes riksdagen på ett tillfredsställande sätt tillgodose både det ena och det andra av de ovan av riksdagen angivna önskemålen och sålunda tillförsäkra *såväl* skolöverstyrelsen *som* lekmanneelementet behörigt inflytande på granskningsproceduren.

Riksdagen, som sålunda finner sig böra i huvudsak godkänna departementschefens förslag, har ingenting att erinra emot att vid delade meningar mellan skolöverstyrelsen och nämnden vederbörande ärende skall, om nämnden så inom viss tid påkallar, underställas Kungl. Maj:ts prövning. I detta sammanhang anser sig riksdagen böra framhålla, att det synes mindre troligt att överstyrelsen vid sin prövning av läroboksnämndens beslut skall behöva annat än i särskilda undantagsfall anlita egna experter.

Den föreslagna sammansättningen av läroboksnämnden synes riksdagen väl avvägd och torde kunna av Kungl. Maj:t i huvudsak godtagas. Mot de föreliggande kostnadsberäkningarna har riksdagen icke något att erinra.

Riksdagen, som jämväl i övrigt biträder vad av departementschefen anförts, får således anmäla, att riksdagen, med bifall till Kungl. Maj:ts förslag, till *Läroboksnämnden* för budgetåret 1938/39 under åttonde huvudtiteln anvisat ett anslag av 15 000 kronor.

Stockholm den 31 maj 1938.

Med undersätlig vördnad.
